

	Kwaliteitskaart Aanpak bij pestgedrag.
Thema	Pedagogisch klimaat
verantwoordelijk	Kwaliteitscoördinator, vertrouwenspersoon
vastgesteld	15 maart 2024
geëvalueerd	
doel	<p>Pesten signaleren en aanpakken.</p> <p>Op De Archipel voelen alle leerlingen zich veilig. Het ervaren van veiligheid is voorwaardelijk voor een goede ontwikkeling van iedere leerling.</p> <p>De school werkt met heldere, vastgestelde afspraken rondom gedrag waar leerlingen, ouders en andere betrokken van op de hoogte zijn. We verwachten van al deze partijen dat deze afspraken opgevolgd worden en indien nodig, we elkaar aanspreken op gedrag dat hier niet mee in overeenstemming is.</p>
preventief	<p>De Archipel hecht veel waarde aan de veilige schoolomgeving. We werken vooral preventief tegen pesten, door in te zetten op heldere gedragsverwachtingen, adequaat op te treden bij klein grensoverschrijdend gedrag en te werken aan een positief klassenklimaat. Dit doen we met kinderen, ouders en het team.</p> <p>Wanneer wij niet tevreden zijn over het klassenklimaat maken wij gebruik van de Ringaanpak. De Ringaanpak is een werkwijze om kinderen inzicht te geven in welke positie zij in de groep innemen en welke positie zij in kunnen nemen om de groep positiever te maken. Twee leerkrachten zijn geschoold in het uitvoeren van De Ringaanpak. Ouders worden altijd geïnformeerd over de uitvoering van deze aanpak.</p>
aanpak	<p>De definitie van pesten:</p> <p>Van pesten is er sprake als 'iemand herhaaldelijk en langdurig wordt blootgesteld aan negatieve handelingen door één of meer personen' (Dan Olweus). De negatieve handelingen zijn structureel tegen dezelfde persoon gericht en er is sprake van machtsongelijkheid.</p>

Er is sprake van drie elementen: intentie (de ander is erop uit iemand te benadelen), het gedrag komt vaker voor en er is sprake van een waargenomen of ervaren machtsverschil (Tuijl en Zijlstra, 2017).

Bij online pesten wordt agressief en herhaaldelijk gedrag door een groep of persoon via elektronische vormen van contact, tegen een slachtoffer dat zichzelf niet makkelijk kan verdedigen.

Voorbeelden hiervan zijn:

- slaan en schoppen en schelden
- negeren
- roddelen
- buitensluiten
- spullen vernielen, kwijtmaken
- telkens aanspreken met een bijnaam
- nare berichten sturen in een groepsapp

*Bij jonge kinderen kan de intentie ontbreken om de ander te schaden, wel kan er dan sprake zijn van ongewenst sociaal gedrag. In zulke situaties spreken we van lichamelijk of verbaal geweld. De aanpak van de problematiek blijft echter hetzelfde,

Wat doen wij bij signalen van pesten?

1. Alle professionals in de school zijn alert op pestsignalen, herkennen pestsignalen en zijn hier alert op.
2. Het melden van pesten bij de leerkracht is geen klikken. We leren de kinderen vanaf de eerste dag dat zij hulp van een leerkracht vragen als zij een probleem niet zelf op kunnen lossen.
3. We leren onze leerlingen dat zij samen verantwoordelijk zijn voor het welzijn van alle leerlingen in de groep en de school.
4. We werken samen met alle betrokkenen. Een goede samenwerking tussen school en thuis is van grote waarde bij het signaleren en aanpakken van signalen van pesten. Hierbij geldt dat ieder zijn eigen verantwoordelijkheid en rol heeft. Emoties kunnen in dergelijke situaties de overhand nemen, maar dit kan en mag nooit leiden tot onveilige situaties in de school. We tolereren niet dat ouders of andere betrokkenen eigengereid een probleem op komen lossen.
5. Bij vermoedens van pesten voert de leerkracht een gesprek met de desbetreffende leerling en/of ouder. De leerkracht bespreekt met de leerling welke acties ingezet zullen worden en bespreekt hoe de leerling

aan kan geven dat er gevoelens van onveiligheid ervaren worden (zie verder aanpak).

Hoe bieden wij hulp aan het gepeste kind

- we tonen het kind empathie en vragen hoe en door wie gepest wordt.
- wat doet de leerling tijdens deze momenten?
- samen bedenken hoe je kunt reageren.
- wat ziet het kind als goede oplossing?
- kan het kind zelf de oplossing uitvoeren, of is hier nog iets voor nodig?
- wat zijn de sterke kanten van dit kind?
- het gepeste kind niet in een uitzonderingspositie brengen.

Hoe bieden wij hulp aan het kind dat pest

- we gaan in gesprek met het kind en gaan op zoek naar de reden van het gedrag.
- we leggen uit wat de consequenties zijn van dit gedrag, voor de ander.
- excuses aan laten bieden (gesprek, tekening, briefje).
- samen bespreken wat positieve kanten zijn van het kind dat gepest is.
- benoemen dat pesten verboden is.
- we leren het kind op een andere manier te reageren.
- we gaan in gesprek met de ouders van het kind om te onderzoeken wat mogelijke oorzaken zijn en wat het kind kan helpen.
- we kijken of er in de vrije tijd van het kind gesport enzovoort wordt, om positieve interactie te bevorderen.
- hulp inschakelen, ouder kind adviseur, sociale vaardigheidstrainingen.

Adviezen aan ouders

Ouders van gepeste kinderen:

- blijf in gesprek met uw kind
- als het pesten buiten de school plaatsvindt, probeert u in contact te komen met de ouders van de pester om de situatie te bespreken.
- stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport (als uw kind dit nog niet doet).
- laat uw kind weten dat er een einde aan het pesten komt.
- Bespreken wat een kind zelf kan doen om het pesten tegen te gaan (cirkel van invloed).

Ouders van kinderen die pesten:

- neem het probleem van uw kind serieus
- ieder kind kan een pester worden, zie deze situatie als een leerproces.
- onderzoek de mogelijk oorzaak van dit gedrag.
- stimuleer uw kind om een sport te beoefenen (als uw kind dit nog niet doet).
- corrigeer ongewenst gedrag en benoem gewenst gedrag.

- laat uw kind weten dat u achter de beslissing van de school staat.
- benoem gedrag dat over de grens gaat

Alle ouders:

- neem de ouders van het gepeste kind serieus
- moedig uw kind aan op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- corrigeer ongewenst gedrag en benoem gewenst gedrag.
- geef zelf het goede voorbeeld.
- leer uw kind om voor anderen op te komen.
- leer uw kind om voor zichzelf op te komen (zonder agressie) en hulp te vragen aan de omgeving.

Aanpak

Na het eerste signaal van pestgedrag voert de leerkracht een gesprek met het gepeste kind. In dit gesprek wordt de situatie besproken:

- hoelang speelt dit probleem
- wie zijn volgens ouder en kind betrokken
- wat heeft het kind gedaan om dit probleem op te lossen?
- wat zou een oplossing kunnen zijn?

*Mocht het voor kind of ouder lastig zijn om het probleem bespreekbaar te maken, dan kunnen zij ook de vertrouwenspersoon benaderen (Jitske Zieverink).

De leerkracht maakt een vervolgspraak met de ouder (twee weken). Ook wordt de ouder gevraagd om via Parro met regelmaat aan te geven welke signalen de leerling thuis geeft.

De leerkracht start dan met de volgende aanpakken:
-hij/zij onderzoekt wat zichtbaar is in de groep en of dit overeenstemt met zijn/haar waarnemingen en de informatie van het gepeste kind.

-hij/zij informeert de duo-leerkracht en de bewo docent (docent bewegings onderwijs Tom Klaassen) over de situatie, zij bespreken samen hun waarnemingen.

-de leerkracht voert een groepsgesprek over pesten, eventueel met hulp van een collega die geschoold is in de Ring aanpak.

-de leerkracht kijkt het leerlingvolgsysteem hart en handen van lep na op signalen van pestgedrag.

-de leerkracht kan ervoor kiezen om een sociogram af te nemen, als hij/zij vermoedt dat het probleem groter is dan wat nu duidelijk is.

-bij ernstig pestgedrag (geweld, bedreiging) gaat de leerkracht in de lunchpauze met de groep mee naar buiten.

Na deze fase bespreekt de leerkracht met de duo-collega en de bewo docent de bevindingen en maakt een plan

	<p>van aanpak. Dit kan een groepsplan zijn, een plan voor de pester, een plan voor de gepeste(n). Dit kan een extra moment vanuit de Ring aanpak zijn, om de positieve groepsdynamiek te versterken.</p> <p>Onderdeel van deze fase is het informeren van de ouders van de pester en hen meenemen in het plan van aanpak.</p> <p>De kwestie wordt opgevolgd en vastgelegd in Parnassys. Ouders worden met regelmaat geïnformeerd over de voortgang. Wanneer het doel niet bereikt wordt, met andere woorden: er wordt nog gepest of er wordt nog onveiligheid ervaren, dan bespreekt de leerkracht de situatie met de kwaliteits- coördinator om vervolgstappen te bespreken. In beide situaties wordt dit besproken met kind en ouders.</p> <p>Verdere informatie over het veiligheidsbeleid van de school is hier te lezen: Veiligheidsplan Basisschool De Archipel.docx</p>
info ouders/verzorgers	Deze kaart is onderdeel van het veiligheidsbeleid. Beide zijn inzichtelijk voor ouders.
registratie	Bij peestsituaties wordt dit geregistreerd in Parnassys.
overig	<p>Gebuurkte bronnen:</p> <p><i>Kwaliteitskaart pesten</i>. (2018). alanturingschool.nl.</p> <p>Retrieved February 26, 2024, from https://www.alanturingschool.nl/images/www.alanturingschool.nl/Documenten/7.01_Pesten_september_2018.pdf</p> <p><i>Pesten - School en veiligheid</i>. (2023, October 25). School En Veiligheid. https://www.schoolenveiligheid.nl/thema/pesten-in-het-primair-onderwijs/#over-pesten</p> <p>Van Tuijl, C., & Zijlstra, I. (2017). <i>Sociale veiligheid in school</i>. Pica.</p>